

TNCP THAILAND NATIONAL CONFERENCE ON PSYCHOLOGY 2018

การประชุมวิชาการและการนำเสนอ
ผลงานวิจัยระดับชาติทางจิตวิทยาประจำปี พ.ศ. 2561
THAILAND NATIONAL CONFERENCE ON PSYCHOLOGY 2018 (TNCP 2018)

หลากหลายอย่างกลมกลืน ในมุมมอง (มอง) จิตวิทยา HARMONY DIVERSITY IN PSYCHOLOGY PERSPECTIVE

6 กรกฎาคม 2561 ณ โรงแรมดิเอมเมอรัลด์ ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพฯ

proceeding

ISSN 2586-8837 ปีที่ 2

ความตรงเชิงสอดคล้องของแบบวัดการใช้อินเทอร์เน็ตฉบับภาษาไทย

The Convergent Validity of the Thai-Internet Dependency Scale (T-IDS)

มานิกา วิเศษสาธน์¹, ผกาพรรณ นันทะเสน² และ ณัชชามน เปรมปल्लीม³

Manika Wisessathorn, Pakawan Nantasen, and Nuchchamon Pramepluem

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความตรงเชิงสอดคล้อง (Convergent validity) ของแบบวัดการใช้อินเทอร์เน็ตฉบับภาษาไทย (T-IDS) กับแบบวัดอินเทอร์เน็ตมาตรฐานที่ใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบันสองฉบับ คือ แบบวัด Young's Diagnostic Questionnaire (YDQ) และแบบวัด Internet Addiction Test (IAT) เก็บข้อมูลกับผู้เข้าร่วมวิจัยจำนวน 90 คน ที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี และกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบวัด T-IDS แบบวัด YDQ และแบบวัด IAT ผลการวิจัยพบว่า แบบวัด T-IDS มีความตรงเชิงสอดคล้องกับแบบวัด YDQ เป็น .648 (ระดับค่อนข้างสูง) และมีความตรงเชิงสอดคล้องกับแบบวัด IAT เป็น .798 (ระดับสูง) ตามลำดับ ซึ่งผลการศึกษานี้ แสดงถึงหลักฐานที่สนับสนุนคุณภาพด้านความตรงของแบบวัด T-IDS ที่สามารถใช้เป็นทางเลือกในการประเมินการติดอินเทอร์เน็ตได้ เช่นเดียวกับแบบวัดมาตรฐานที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

คำสำคัญ ความตรงเชิงสอดคล้อง การติดอินเทอร์เน็ต แบบวัดการติดอินเทอร์เน็ต

Abstract

This study aimed to test the convergent validity of the Thai-Internet Dependency Scale (T-IDS) with the standard Internet Addiction tools, i.e. the Young's Diagnostic Questionnaire (YDQ) and the Internet Addiction Test (IAT). Participants were 90 undergraduate students whose age ranged from 18 to 25 years old. Research instruments were demographic questionnaire, T-IDS, YDQ and IAT. The finding revealed that the T-IDS showed convergent validity with the YDQ at .648 (relatively high) and convergent validity with the IAT at .798 (high), respectively. These findings provide preliminary evidence for the quality of the T-IDS that can be used as an

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยรามคำแหง email address:-manika_w@yahoo.com

² อาจารย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง email address:-pakawan.nan@gmail.com

³ อาจารย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง email address:-nuchchamon.io@gmail.com

alternative tool to assess Internet addiction as well as previous standard measurement.

Keywords Convergent validity, Internet dependency/Internet addiction, Internet dependency scale /Internet addiction scale

บทนำ

อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือสำคัญในชีวิตประจำวันที่ช่วยให้การดำเนินชีวิตง่ายขึ้นในทุกด้าน จากรายงานสถิติของ Internet World Stats (2018) พบว่า ปัจจุบันมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลกมากถึง 4,000 ล้านคนและหากแบ่งตามทวีปพบว่าทวีปเอเชียมีจำนวนผู้ใช้งานสูงสุดคิดเป็น 48.7% สำหรับสถานการณ์ในไทย สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (2560) รายงานว่ามีคนไทยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลาเฉลี่ยสูงสุดถึง 9 ชั่วโมง 38 นาทีต่อวัน เป็นอันดับหนึ่งของโลก และกลุ่มอายุที่ใช้อินเทอร์เน็ตต่อวันสูงสุด คือ Gen Y (อายุ 20-34 ปี) และ Gen Z (อายุ 16-19 ปี) โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตที่อยู่ในกลุ่มวัยรุ่นหรือวัยเรียน ซึ่งเป็นช่วงอายุที่เติบโตมาพร้อมกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีทักษะการใช้งานเทคโนโลยีสูงและเรียนรู้ได้เร็ว อย่างไรก็ตาม ผลจากการศึกษาทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ พบว่า วัยรุ่นหรือวัยเรียนมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตทำกิจกรรมออนไลน์ที่หลากหลาย แต่ส่วนใหญ่ไม่ใช่กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน นำไปสู่การใช้งานอย่างไม่เหมาะสมและใช้งานมากเกินไป (ภัทริกา วงศ์อนันต์นนท์, 2557) จนเกิดเป็นปัญหาด้านพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ต (Liu & Potenza, 2007, Young, 2013)

การติดอินเทอร์เน็ต (Internet Addiction หรือ IA) ยังไม่มีนิยามหรือเกณฑ์วินิจฉัยที่เป็นสากล ส่วนใหญ่แล้วผู้วิจัยจะให้นิยามตามขอบเขตการวิจัยนั้นๆ และเรียกด้วยคำที่แตกต่างกันไป เช่น Internet Addiction (Goldberg, 1995 อ้างใน Salicetia, 2015; Young, 1996; Chen, et al., 2003), Internet Dependency (Wang, 2001), Problematic Internet Use (Liu & Potenza, 2007) เป็นต้น โดยนิยามและเกณฑ์วินิจฉัยของการติดอินเทอร์เน็ตอ้างอิงจาก 4 แนวคิดใหญ่ ได้แก่ เกณฑ์วินิจฉัยโรคติดสารเสพติดจาก DSM-IV (Young, 1998) เกณฑ์วินิจฉัยโรคติดการพนันจาก DSM-IV และ DSM-IV-TR (Young, 1996; Chen et al., 2003) เกณฑ์การติดเทคโนโลยี (Griffiths, 1995) และเกณฑ์วินิจฉัยโรคการติดเกมอินเทอร์เน็ตจาก DSM-5 โดยในงานวิจัยครั้งนี้ใช้คำเรียกการติดอินเทอร์เน็ตว่า “Internet Dependency” และนิยาม “การติดอินเทอร์เน็ตว่าเป็นปัญหาเชิงพฤติกรรมรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้นเรื่อยๆ หมกมุ่น ใช้งานอย่างหนัก มีความลำบากในการหยุดหรือควบคุมการใช้ เมื่อหยุดหรือเลิกใช้จะเกิดอาการถอน การใช้งานอินเทอร์เน็ตช่วยหลีกเลี่ยงอารมณ์ทางลบ และส่งผลเสียสุขภาพ ตลอดจนการทำหน้าที่ด้านการเรียน การงาน การสร้างสัมพันธภาพ หรือการใช้ชีวิตประจำวัน” (Griffiths,

1995; Young, 1996; Chen, et al., 2003; American Psychiatric Association, 2013; Wisesathorn, 2017)

การวัดการติดอินเทอร์เน็ตเป็นประเด็นที่สำคัญและกำลังได้รับการศึกษาวิจัยจากทั่วโลก การประเมินได้ว่าบุคคลติดอินเทอร์เน็ตหรือไม่ ระดับใด ส่งผลต่อการทำหน้าที่ของบุคคลนั้น อย่างไรบ้าง นับเป็นข้อมูลสำคัญที่นำไปสู่การวางแผนและพัฒนาโปรแกรมช่วยเหลือได้ตรงตามความต้องการ (Griffiths, 1995; Liu & Potenza, 2007) เช่น การช่วยเหลือแบบ Cognitive-Behavior Therapy สำหรับการติดอินเทอร์เน็ต หรือ CBT-IA เป็นต้น (Young, 2013) ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาเครื่องมือเพื่อประเมินการติดอินเทอร์เน็ตจากผู้วิจัยทั้งในและต่างประเทศ เครื่องมือฉบับที่เป็นมาตรฐานและถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลาย ได้แก่ แบบวัด Young's Diagnostic Questionnaire หรือ YDQ (Young, 1996), แบบวัด Internet Addiction Test หรือ IAT (Young, 1998), แบบวัด Chen Internet Addiction Scale หรือ CIAS (Chen et al., 2003) ส่วนในประเทศไทยมีการพัฒนาแบบวัด Game Addiction Screening Test หรือ GAST (กรมสุขภาพจิต, 2558) ตลอดจนการพัฒนาแบบวัดการติดอินเทอร์เน็ตและติดเกมอินเทอร์เน็ตฉบับอื่นตามขอบเขตการศึกษาของงานวิจัยนั้นๆ

หนึ่งในการพัฒนาแบบวัดอินเทอร์เน็ตสำหรับวัยรุ่นไทย คือ แบบวัด Thai-Internet Dependency Scale หรือ T-IDS โดยข้อคำถามของแบบวัดฉบับนี้ พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์วินิจฉัยโรคการติดเกมอินเทอร์เน็ตของ DSM-5 (American Psychiatric Association, 2013) ซึ่งเป็นเกณฑ์วินิจฉัยที่มีความเป็นปัจจุบันและมีเนื้อหาใกล้เคียงกับรูปแบบการการติดอินเทอร์เน็ตมากที่สุด เพียงแต่ไม่จำกัดเฉพาะกิจกรรมแบบเกมอินเทอร์เน็ตเท่านั้น แต่ครอบคลุมกิจกรรมบนอินเทอร์เน็ตที่หลากหลาย สอดคล้องกับพฤติกรรมที่พบในวัยรุ่นไทยโดยทั่วไป (ภัทริกา วงศ์อนันต์นนท์, 2557) โดยการพัฒนาแบบวัด T-IDS มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบวัดการติดอินเทอร์เน็ตที่มีข้อคำถามสอดคล้องกับพฤติกรรมของคนไทย ข้อคำถามและองค์ประกอบของแบบวัดฉบับนี้ได้จากการเก็บข้อมูลกับผู้เข้าร่วมวิจัยที่เป็นนักศึกษาไทย ระดับปริญญาตรี จำนวน 422 คน นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) ทำให้ได้ข้อคำถามจำนวน 32 ข้อ วัดองค์ประกอบของการติดอินเทอร์เน็ต 6 ด้าน ได้แก่ (1) การหมกมุ่นใช้งานอย่างหนักและไม่สามารถควบคุมการใช้ได้ (Excessive and Uncontrollable use) (2) เมื่อต้องหยุดหรือลดการใช้จะเกิดอาการถอนและมีความต้องการใช้งานมากขึ้นเรื่อยๆ (Withdrawal and Tolerance) (3) ส่งผลเสียต่อการทำหน้าที่และสัมพันธภาพ (Loss of Function and Relationship) (4) ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อหลีกเลี่ยงอารมณ์ทางลบ (Reliving Negative Mood) (5) ก่อให้เกิดอาการทางกาย (Physical Symptoms) และ (6) ปัญหาพฤติกรรมอื่น ๆ (Other Relevant Behaviors) ทั้งนี้ แบบวัด T-IDS อยู่ระหว่างการพัฒนาเครื่องมือให้มีความเป็นมาตรฐานและการกำหนดค่า Cut-Off Score

ซึ่งในเบื้องต้น ได้เผยแพร่ข้อคำถามและรายงานคุณสมบัติทางจิตวิทยา (Psychometric Properties) ครั้งแรกในการประชุมวิชาการระดับนานาชาติที่ประเทศสิงคโปร์ (Wisessathorn, 2017)

ดังนั้นงานวิจัยครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความตรงเชิงสอดคล้อง (Convergent Validity) ของแบบวัด T-IDS กับแบบวัดการติดอินเทอร์เน็ตที่ใช้อย่างแพร่หลายสองฉบับ คือ แบบวัด YDQ (Young, 1996) และแบบวัด IAT (Young, 1998) หากคะแนนที่ได้มีความสัมพันธ์กันสูง จะเป็นหลักฐานที่สนับสนุนคุณภาพด้านความตรงของแบบวัด T-IDS ที่สามารถใช้เป็นทางเลือกในการประเมินการติดอินเทอร์เน็ตได้เช่นเดียวกับแบบวัดมาตรฐานที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

วิธีการ

กลุ่มตัวอย่าง

ในงานวิจัยนี้ ผู้เข้าร่วมวิจัยเป็นวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี พิจารณาขนาดกลุ่มตัวอย่างจาก 2 กรณี ได้แก่ กรณีที่หนึ่ง พิจารณาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปร เมื่อกำหนดค่า Power เป็น 0.90 (หรือ 6 เป็น 0.10) และค่าความคลาดเคลื่อนแบบที่ 1 (Type I error) เป็น .05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือ 37 คน (Bujang & Baharum, 2016) และกรณีที่สอง พิจารณาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบเคียงกับการศึกษาเพื่อหาความตรงของแบบทดสอบมาตรฐานทางจิตวิทยาฉบับอื่น การทดสอบความตรงระหว่างแบบทดสอบ Bender Gestalt-II กับแบบทดสอบ VMI 4-R เก็บข้อมูลกับผู้เข้าร่วมวิจัย 75 คน (Brannigan & Decker, 2003) ส่วนการศึกษากับผู้เข้าร่วมวิจัยที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง เช่น ความตรงของแบบทดสอบ Tower of London กับแบบทดสอบ Trail Making Test และแบบทดสอบ Stroop Color and Word Test ในผู้ป่วยพาร์กินสัน เก็บข้อมูลกับผู้เข้าร่วมวิจัย 37 คน (Culbertson & Zillmer, 2005) ดังนั้น ในงานวิจัยครั้งนี้ จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 90 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยระบุเกณฑ์คัดเข้า ได้แก่ (1) มีอายุระหว่าง 18-25 ปี (2) กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี (3) เป็นผู้ที่การรับรู้ระดับการใช้อินเทอร์เน็ตของตนเองว่าอยู่ในระดับค่อนข้างมาก หรือมีจำนวนชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 8 ชั่วโมง/วัน และ (4) ยินดีเข้าร่วมการวิจัย

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยฉบับนี้ มีทั้งหมด 4 ฉบับ ได้แก่

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้เข้าร่วมวิจัย ได้แก่ เพศ อายุ อายุที่ใช้อินเทอร์เน็ตครั้งแรก จำนวนชั่วโมงที่ใช้อินเทอร์เน็ต

เฉลี่ยต่อวัน การรับรู้ระดับการใช้อินเทอร์เน็ตของตนเอง ประเภทของกิจกรรมที่ใช้ในอินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์ที่ใช้ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต

2. แบบวัด Thai-Internet Dependency Scale (T-IDS) พัฒนาขึ้นโดย Wisessathorn (2017) มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นไทย ข้อคำถามพัฒนาตามเกณฑ์ วินิจฉัยโรคการติดเกมอินเทอร์เน็ตจาก DSM-5 และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจได้ข้อคำถาม ทั้งหมด 32 ข้อ เป็นระดับมาตรวัดลิเคิร์ต 4 ระดับ (1 คือ ไม่บ่อย จนถึง 4 คือ เป็นประจำสม่ำเสมอ) วัดองค์ประกอบของการติดอินเทอร์เน็ต 6 ด้าน ได้แก่ (1) การหมกมุ่นใช้งานอย่างหนักและไม่สามารถควบคุมการใช้ได้ (2) เมื่อต้องหยุดหรือลดการใช้จะเกิดอาการถอนและมีความต้องการ ใช้งานมากขึ้นเรื่อย ๆ (3) ส่งผลเสียต่อการทำหน้าที่และสัมพันธภาพ (4) ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อหลีกเลี่ยง อารมณ์ทางลบ (5) ก่อให้เกิดอาการทางกาย และ (6) ปัญหาพฤติกรรมอื่น ๆ (Wisessathorn, 2017) เมื่อนำมาทดสอบกับผู้เข้าร่วมวิจัยที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มีค่า ความสอดคล้องภายใน (α) เท่ากับ .917 (ระดับสูง) และเมื่อนำมาทดสอบกับผู้เข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ จำนวน 90 คน มีค่าความสอดคล้องภายใน (α) เท่ากับ .906 (ระดับสูง)

3. แบบวัด Young's Diagnostic Questionnaire (YDQ) พัฒนาขึ้นโดย Young (1996) มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับการติดอินเทอร์เน็ตในวัยรุ่นถึงผู้ใหญ่ ประกอบด้วยข้อคำถาม 8 ข้อ เลือกตอบแบบใช่/ไม่ใช่ แบบทดสอบ YDQ ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในหลายวัฒนธรรม ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แปลเป็นฉบับภาษาไทยและตรวจสอบความถูกต้องของภาษาโดยผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยา เมื่อนำมาทดสอบกับผู้เข้าร่วมวิจัยที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (r_{KR-20}) เป็น .583 (ระดับปานกลาง) และเมื่อนำมาทดสอบกับผู้เข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ จำนวน 90 คน มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (r_{KR-20}) เป็น .529 (ระดับปานกลาง)

4. แบบวัด Internet Addiction Test (IAT) พัฒนาขึ้นโดย Young (1998) มีวัตถุประสงค์ เพื่อวัดระดับการติดอินเทอร์เน็ตในวัยรุ่นถึงผู้ใหญ่ ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ เป็นระดับมาตรวัด ลิเคิร์ต 6 ระดับ (0 คือ ไม่เคยเลย จนถึง 5 คือ ทุกครั้ง) แบบทดสอบ IAT ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย ในหลายวัฒนธรรมเช่นเดียวกัน โดยในการวิจัยครั้งนี้ ได้แปลเป็นฉบับภาษาไทยและตรวจสอบ ความถูกต้องของภาษาโดยผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยา เมื่อนำมาทดสอบกับผู้เข้าร่วมวิจัยที่มีลักษณะ ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มีค่าความสอดคล้องภายใน (α) เป็น .860 (ระดับสูง) และ เมื่อนำมาทดสอบกับผู้เข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ จำนวน 90 คน ค่าความสอดคล้องภายใน (α) เท่ากับ .873 (ระดับสูง)

วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้เข้าร่วมวิจัยที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การคัดเลือก (ดังที่อธิบายไว้ในหัวข้อ “กลุ่มตัวอย่าง”) โดยอธิบายวัตถุประสงค์และวิธีวิจัยให้ทราบก่อนเก็บข้อมูล ตลอดจนการรักษาความลับ ผู้เข้าร่วมวิจัยที่ตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมเป็นไปโดยสมัครใจ และไม่ส่งผลใด ๆ ต่อสิทธิประโยชน์ของผู้เข้าร่วมวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทางประชากรศาสตร์และระดับคะแนนจากแบบวัด T-IDS แบบวัด YDQ และแบบวัด IAT ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และทดสอบความตรงเชิงสอดคล้องของแบบวัด T-IDS แบบวัด YDQ และแบบวัด IAT ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

ในการวิจัยนี้ เสนอผลการวิจัยเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทางประชากรศาสตร์ของผู้เข้าร่วมวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 76.4) อายุเฉลี่ยของผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งหมดเป็น 21.75 ปี อายุเฉลี่ยที่ใช้อินเทอร์เน็ตครั้งแรกเป็น 11.62 ปี มีชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 8.03 ชั่วโมงต่อวัน ส่วนใหญ่รับรู้ว่าตนเองว่าค่อนข้างติดอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 49.4) หรือติดอินเทอร์เน็ตมาก (ร้อยละ 36) ประเภทของกิจกรรมที่ใช้ในอินเทอร์เน็ตมากที่สุดสามอันดับแรก ได้แก่ โซเชียลมีเดีย (ร้อยละ 89.9) กิจกรรมบันเทิง (ร้อยละ 71.9) และเกมออนไลน์ (ร้อยละ 36) โดยใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์สมาร์ทโฟนมากที่สุด (ร้อยละ 89.9) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทางประชากรศาสตร์ของผู้เข้าร่วมวิจัย

ลักษณะของผู้เข้าร่วมวิจัย	n = 89
เพศ (n, %)	
ชาย	22 (24.4%)
หญิง	68 (75.6%)
อายุ(ปี); mean (SD)	21.74 (SD=2.82)
อายุที่ใช้อินเทอร์เน็ตครั้งแรก (ปี); mean (SD)	11.63 (SD=2.93)
จำนวนชั่วโมงที่ใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยต่อวัน (ชม./วัน); mean (SD)	8.02 (SD=3.94)
การรับรู้ระดับการใช้อินเทอร์เน็ตของตนเอง (n, %)	
ไม่ติดอินเทอร์เน็ตเลย	1 (1.1%)
น่าจะติดอินเทอร์เน็ต	12 (13.3%)
ค่อนข้างติดอินเทอร์เน็ต	44 (48.9%)
ติดอินเทอร์เน็ตมาก	33 (36.7%)
ประเภทของกิจกรรมที่ใช้ในอินเทอร์เน็ต ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ (n, %)	
โซเชียลมีเดีย เช่น Facebook, Instagram, Line	81 (90.0%)
กิจกรรมบันเทิง เช่น ฟังเพลง ดูภาพยนตร์ ดูซีรีส์ ฯลฯ	65 (72.2%)
เกมออนไลน์	33 (36.7%)
ค้นหาข้อมูลไปเรื่อยๆ ไม่เฉพาะเจาะจง	26 (28.9%)
ค้นหาข้อมูลที่น่าสนใจ เช่น การทำอาหาร กีฬา รถยนต์ ฯลฯ	25 (27.8%)
ติดตามข่าวสาร	19 (21.1%)
ค้นคว้าหาความรู้/ข้อมูลทางวิชาการ	17 (18.9%)
ธุรกิจออนไลน์	9 (10.0%)
Email	8 (8.9%)
ติดตามความเคลื่อนไหวของดาราและคนดัง	8 (8.9%)
อื่นๆ เช่น อ่านนิยาย การ์ตูนออนไลน์	5 (5.6%)
อุปกรณ์ที่ใช้ในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ (n,%)	
โทรศัพท์มือถือ/ สมาร์ทโฟน	81 (90.0%)
Notebook	9 (10.0%)
เครื่องคอมพิวเตอร์แบบ PC	10 (11.1%)
Ipad	2 (2.2%)

2. ระดับคะแนนจากแบบวัด T-IDS แบบวัด YDQ และแบบวัด IAT พบว่า คะแนนจากแบบวัด T-IDS มีคะแนนเฉลี่ยเป็น 60.23 ($SD=13.95$) จากคะแนนเต็ม 128 คะแนน โดยแต่ละองค์ประกอบมีคะแนนเฉลี่ยดังแสดงใน ตารางที่ 2 ในขณะที่คะแนนจากแบบวัด YDQ มีคะแนนเฉลี่ยเป็น 2.56 ($SD=1.31$) จากคะแนนเต็ม 8 คะแนน จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการติดอินเทอร์เน็ต และคะแนนจากแบบวัด IAT มีคะแนนเฉลี่ยเป็น 31.09 ($SD=13.40$) จากคะแนนเต็ม 120 คะแนน จัดอยู่ในกลุ่มใช้งานเป็นเวลานานเกินไปแต่ยังพอจะควบคุมตนเองได้ ดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงระดับคะแนนจากแบบวัด T-IDS, YDQ และ IAT(n=89)

แบบวัด	จำนวน ข้อ	ช่วง คะแนน	Min	Max	Mean (SD)	แปลผล
แบบวัด T-IDS	32	32-128	34	103	60.23 ($SD=13.95$)	แบบวัด T-IDS ยังไม่แปลผล
T-IDS: Factor 1	8	8-32	8	32	18.06 ($SD=5.42$)	คะแนนเนื่องจาก อยู่ระหว่างพัฒนา
T-IDS: Factor 2	7	7-28	7	25	12.42 ($SD=3.93$)	ความเป็น
T-IDS: Factor 3	7	7-28	7	17	9.53 ($SD=2.59$)	มาตรฐานของ เครื่องมือและ
T-IDS: Factor 4	3	3-12	3	12	6.70 ($SD=2.13$)	กำหนด cut-off score
T-IDS: Factor 5	4	4-16	4	16	8.25 ($SD=2.83$)	
T-IDS: Factor 6	3	3-12	3	11	4.98 ($SD=1.49$)	
แบบวัด YDQ	8	0-8	0	7	2.56 ($SD=1.31$)	เสี่ยงต่อการติด อินเทอร์เน็ต
แบบวัด IAT	20	0-120	3	66	31.09 ($SD=13.40$)	ใช้งานนานเกินไป แต่พอจะควบคุม ตนเองได้

หมายเหตุ: T-IDS: Factor 1= Excessive and uncontrollable use, T-IDS: Factor 2= Withdrawal and Tolerance, T-IDS: Factor 3= Loss of function and relationship, T-IDS: Factor 4 = Reliving negative mood, T-IDS: Factor 5= Physical symptoms, T-IDS: Factor 6= other relevant behaviors.

3. ทดสอบความตรงเชิงสอดคล้องของแบบวัด T-IDS กับแบบวัด YDQ และแบบวัด IAT

พบว่า คะแนนรวมของแบบวัด T-IDS มีความสัมพันธ์กับแบบวัด YDQ และแบบวัด IAT อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนน T-IDS กับ YDQ เป็น .648 (ระดับค่อนข้างสูง) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนน T-IDS กับ IAT เป็น .798 (ระดับสูง) นอกจากนี้ ยังพบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบรายด้านของแบบวัด T-IDS กับคะแนน YDQ และ IAT อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงความตรงเชิงสอดคล้องของแบบวัด T-IDS กับแบบวัด YDQ และแบบวัด IAT

ตัวแปร	F1	F2	F3	F4	F5	F6	T-IDS	YDQ	IAT
T-IDS: Factor 1	1								
T-IDS: Factor 2	.652**	1							
T-IDS: Factor 3	.511**	.625**	1						
T-IDS: Factor 4	.236*	.278*	.329**	1					
T-IDS: Factor 5	.525**	.416**	.469**	.291**	1				
T-IDS: Factor 6	.492**	.445**	.542**	.190	.382**	1			
T-IDS: Total	.866**	.835**	.775**	.500**	.693**	.644**	1		
YDQ	.489**	.518**	.558**	.330**	.500**	.319**	.648**	1	
IAT	.637**	.618**	.729**	.285**	.497**	.597**	.798**	.597**	1

หมายเหตุ: * p -value < .05, ** p -value < .01

T-IDS: Factor 1= Excessive and uncontrollable use, T-IDS: Factor 2= Withdrawal and Tolerance, T-IDS: Factor 3= Loss of function and relationship, T-IDS: Factor 4= Reliving negative mood, T-IDS: Factor 5= Physical symptoms, T-IDS: Factor 6= other relevant behaviors.

อภิปรายผล

ในงานวิจัยครั้งนี้ อภิปรายผลการวิจัยใน 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นแรก ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงความตรงเชิงสอดคล้องของแบบวัด T-IDS กับแบบวัด YDQ ($r=.648$ ระดับค่อนข้างสูง) และความตรงเชิงสอดคล้องของแบบวัด T-IDS กับแบบวัด IAT ($r=.798$ ระดับสูง) ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 3) แม้ว่าเครื่องมือทั้งสามฉบับจะให้นิยามของการติดอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน ได้แก่ แบบวัด T-IDS นิยามจากเกณฑ์วินิจฉัยโรคการติดเกมอินเทอร์เน็ตใน DSM-5 (Wisessathorn, 2017) ในขณะที่แบบวัด YDQ และ IAT มาจากเกณฑ์วินิจฉัยโรคติดการพนันและโรคติดสารเสพติดใน DSM-IV และ DSM-IV-TR (Young, 1996; 1998) แต่อาจเป็นเพราะเกณฑ์วินิจฉัยโรคทางจิตเวชเหล่านี้มีองค์ประกอบที่ใกล้เคียงกันอยู่มาก เช่น การหมกมุ่นใช้งานอย่างหนัก ลำบากในการควบคุม เมื่อหยุดหรือเลิกจะเกิดอาการถอน ต้องการใช้มากขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลต่อการสูญเสียสัมพันธภาพและการทำหน้าที่ ความคล้อยคลึงกันขององค์ประกอบการติดอินเทอร์เน็ตเหล่านี้ ทำให้คะแนนรวมและคะแนนรายด้านของแบบทดสอบทั้งสามฉบับสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ บ่งชี้คุณภาพด้านความตรงของแบบวัด T-IDS ที่สามารถใช้เป็นทางเลือกในการประเมินการติดอินเทอร์เน็ตได้เช่นเดียวกับแบบวัดมาตรฐานที่ใช้กันอยู่ก่อน ทั้งนี้ การเลือกใช้เครื่องมือฉบับใดควรพิจารณาควบคู่ไปกับคุณลักษณะของเครื่องมือฉบับนั้นๆ ด้วย เช่น อายุของผู้รับการทดสอบที่เหมาะสม ระดับมาตรฐานวิธีการให้คะแนน (Scoring) และการแปลผลคะแนน (Score Interpretation) เป็นต้น

ประเด็นที่สอง ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าผู้เข้าร่วมวิจัยมีชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ย 8.03 ชั่วโมงต่อวัน และมีชั่วโมงการใช้งานสูงสุดถึง 20 ชั่วโมงต่อวัน (จำนวน 2 คน) อาจเป็นเพราะปัจจุบันสามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตผ่านสมาร์ทโฟน ทำให้การใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องที่ง่าย สะดวกสบาย ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2560) ผลการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า กิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมวิจัยใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ตสูงสุด 3 ลำดับ คือ โซเชียลมีเดีย กิจกรรมบันเทิง และเกมออนไลน์ สอดคล้องกับการวิจัยที่ผ่านมา ซึ่งพบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตทำกิจกรรมโซเชียลมีเดียหรือเพื่อความบันเทิงเป็นหลัก ในขณะที่การใช้เพื่อสืบค้นข้อมูลทางวิชาการมีน้อย (ภัทริกา วงศ์อนันต์นันท, 2557) นอกจากนี้ พบว่าการรับรู้การติดอินเทอร์เน็ตของผู้เข้าร่วมวิจัยมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับชั่วโมงการใช้งานจริงและการรับรู้ของผู้ใช้งานแต่ละคน ในผู้ใช้งานรายที่มีชั่วโมงการใช้งานอินเทอร์เน็ตสูงมากแต่อาจรับรู้และรายงานว่าตนเองไม่ติดอินเทอร์เน็ต (Ling, et al., 2012; Öztürk & Özmen, 2016) ดังนั้น การศึกษาพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตจึงจำเป็นต้องพิจารณาทั้งสองประเด็นนี้ควบคู่กันไปเสมอ

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้มีข้อจำกัดอยู่บางประการ เช่น (1) มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างไม่มากนัก และสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง เน้นกลุ่มที่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ซึ่งอาจสะท้อนพฤติกรรมการใช้

อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นไทยได้ไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร ดังนั้นการศึกษาในอนาคต ควรเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างและใช้วิธีการสุ่มโดยอาศัยความน่าจะเป็น เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร เช่น กลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายของอายุ สถานภาพทางสังคม กลุ่มที่อยู่ในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา เป็นต้น (2) ในงานวิจัยนี้เน้นการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือฉบับที่พัฒนาใหม่ด้วยการทดสอบความตรงเชิงสอดคล้องและรายงานความสอดคล้องภายใน ดังนั้น การศึกษาในอนาคต ควรตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีการอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การทดสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความตรงเชิงสภาพ (Concurrent Validity) ความตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity) ตลอดจนการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยวิธีการอื่นๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำแบบวัด T-IDS ไปใช้ประโยชน์ จะพบว่าผลจากการวิจัยครั้งนี้เป็นหลักฐานที่สนับสนุนคุณภาพด้านความตรงของแบบวัด T-IDS ที่สามารถนำมาใช้เป็นทางเลือกหรือใช้ควบคู่กับแบบวัดมาตรฐานต่างประเทศที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันได้ อย่างไรก็ตาม การใช้แบบวัด T-IDS ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับคุณลักษณะของผู้รับการทดสอบ เช่น อายุ ภาษา บริบททางสังคมวัฒนธรรม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2558). Manual of Game Addiction Screening Test (GAST). สืบค้นจาก http://www1.si.mahidol.ac.th/Healtygamer/sites/default/files/scribd/manual_gast_child_version_2011.doc
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2560). รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2560. สืบค้นจาก <https://www.etda.or.th/download-publishing/57>
- ภัทริกา วงศ์อนันต์นันท. (2557). พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชน. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 15(2), 173-177.
- American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th Ed.). Washington, DC: Author. Retrieved from https://www.sciencetheearth.com/uploads/2/4/6/5/24658156/dsm-v-manual_pg490.pdf
- Brannigan, G. G. & Decker, S. L. (2003). *Bender Visual-Motor Gestalt Test, Second Edition: examiner's manual*. IL: Riverside Publishing.
- Bujang, M. A., & Baharum, N. (2016). Sample size guideline for correlation analysis. *World Journal of Social Science Research*, 3(1), 37-46.

- Chen, S., Weng, L., Su, Y., Wu, H., & Yang, P. (2003). Development of a Chinese Internet Addiction Scale and its psychometric study. *Chinese Journal of Psychology*, 45, 279–294.
- Culbertson, W. C. & Zillmer, E. A. (2005). *Tower of London-Drexel University (TOL^{DX}): Technical manual*. (2nd Ed.). NY: MHS.
- Griffiths, M.D. (1995). Technological addictions. *Clinical Psychology Forum*, 76, 14-19.
- Internet World Stats. (2018). Internet usage statistics. Retrieved from <https://www.internetworldstats.com/stats.htm>
- Ling, I., Chuang, S., & Hsiao, C. (2012). The effects of self-diagnostic information on risk perception of internet addiction disorder: Self-positivity bias and online social support. *Journal of Applies Social Psychology*, 42(9), 2111-2136.
- Liu, T., & Potenza, M. (2007). Problematic internet use: Clinical implications. *CNS Spectrums*, 12(6), 453-466.
- Öztürk, E. & Özmen, S. (2016). The relationship of self-perception, personality and high school type with the level of problematic internet use in adolescents. *Computers in Human Behavior*, 65, 501-507.
- Salicetia, F. (2015). Internet Addiction Disorder (IAD). *Social and Behavioral Sciences*, 191, 1372-1376.
- Wang, W. (2001). Internet dependency and psychosocial maturity among college students. *International Journal of Human-Computer Studies*, 55(6), 919-938.
- Wissesathorn, M. (2017). The development of a Thai-Internet Dependency Scale (T-IDS) and its psychometric properties. *Journal of Institutional Research in South East Asia*, 3(15), 44-59.
- Young, K. S. (1996). Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. Paper presented at the 104th annual convention of the American Psychological Association, Toronto, Canada. Retrieved from <https://pdfs.semanticscholar.org/04b3/09af262cf2643daa93a34c1ba177cd6e7a85.pdf>
- _____. (1998). Supplementary materials: Young’s Diagnostic Questionnaire (YDQ) for Internet Addiction. Retrieved from <http://journals.plos.org/plosone/article/file?type=supplementary&id=info:doi/10.1371/journal.pone.0107306.s001>

- _____. (2013). Treatment outcomes using CBT-IA with Internet-addicted patients.
Journal of Behavioral Addictions, 2(4), 209–215.